

Gedragprotocol

Visie- en beleidsdocument met daarin
o.a. ons pestprotocol

Basisschool De Sterjasmijn
(15CR00)

de Sterjasmijn
BASISSCHOOL

Voor Schooljaar
2024-2025

Mei 2024

Jasmijnstraat 11
5492 JS Sint-oedenrode

Inhoud

Voorwoord

Hoofdstuk 1: Sociaal-emotionele ontwikkeling op school

Hoofdstuk 2: Pestprotocol

Hoofdstuk 3: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Hoofdstuk 4: Vertrouwenspersoon / contactpersoon van school

Hoofdstuk 5: Hulp voor jeugd en gezin vanuit gemeente Meierijstad

Voorwoord

Op onze school hanteren we kernwaarden, waarvan verbondenheid er een is. Verbondenheid maakt dat kinderen zorg gaan dragen voor zichzelf, de ander, de omgeving, de wereld. We streven naar een hoge mate van welbevinden bij de kinderen, de leerkrachten en de ouders.

We worden dagelijks geconfronteerd met gewenst en ongewenst gedrag van onze leerlingen: kinderen helpen elkaar, zijn trouw, er is vriendschap, samenwerking en beloftes worden nagekomen, maar er worden ook kinderen gepest, er wordt vals gespeeld, er worden bezittingen kapot of kwijt gemaakt, er zijn ruzies, kinderen kunnen agressief benaderd worden, negatieve aandacht vragen of te veel positieve belangstelling willen, zich nauwelijks uiten en toch alles doen wat hen gevraagd wordt. Dit is een greep uit een groot scala van gedragingen die we waarnemen binnen schooltijd en die om begrip, oplossingen, hulp en waardering vragen. In dit protocol staat onder andere beschreven hoe we op school aandacht besteden aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.

Onze school moet een veilige plek zijn voor iedereen. Wij zullen er als team alles aan doen om van de school in het algemeen en van de groep in het bijzonder een veilige ontmoetingsplaats te maken: ieder kind heeft recht op een veilige plaats waar het kan rekenen op vertrouwen, uitdaging en ondersteuning.

Ook zijn wij alert op onverdraagzaamheid, discriminatie, onrechtvaardigheid en pesten. Pesten komt vrijwel op iedere school voor, dus ook op onze school. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en dat we serieus aanpakken. In dit document is daarom ook ons pestprotocol opgenomen, die wanneer nodig als leidraad dient voor alle betrokkenen van onze school.

Samen bieden we een veilige omgeving voor iedereen!

Team basisschool BS de Sterjasmijn

Hoofdstuk 1 Sociaal-emotionele ontwikkeling op school

Gouden regels

We hanteren vier 'gouden regels' op school:

Buitenspel

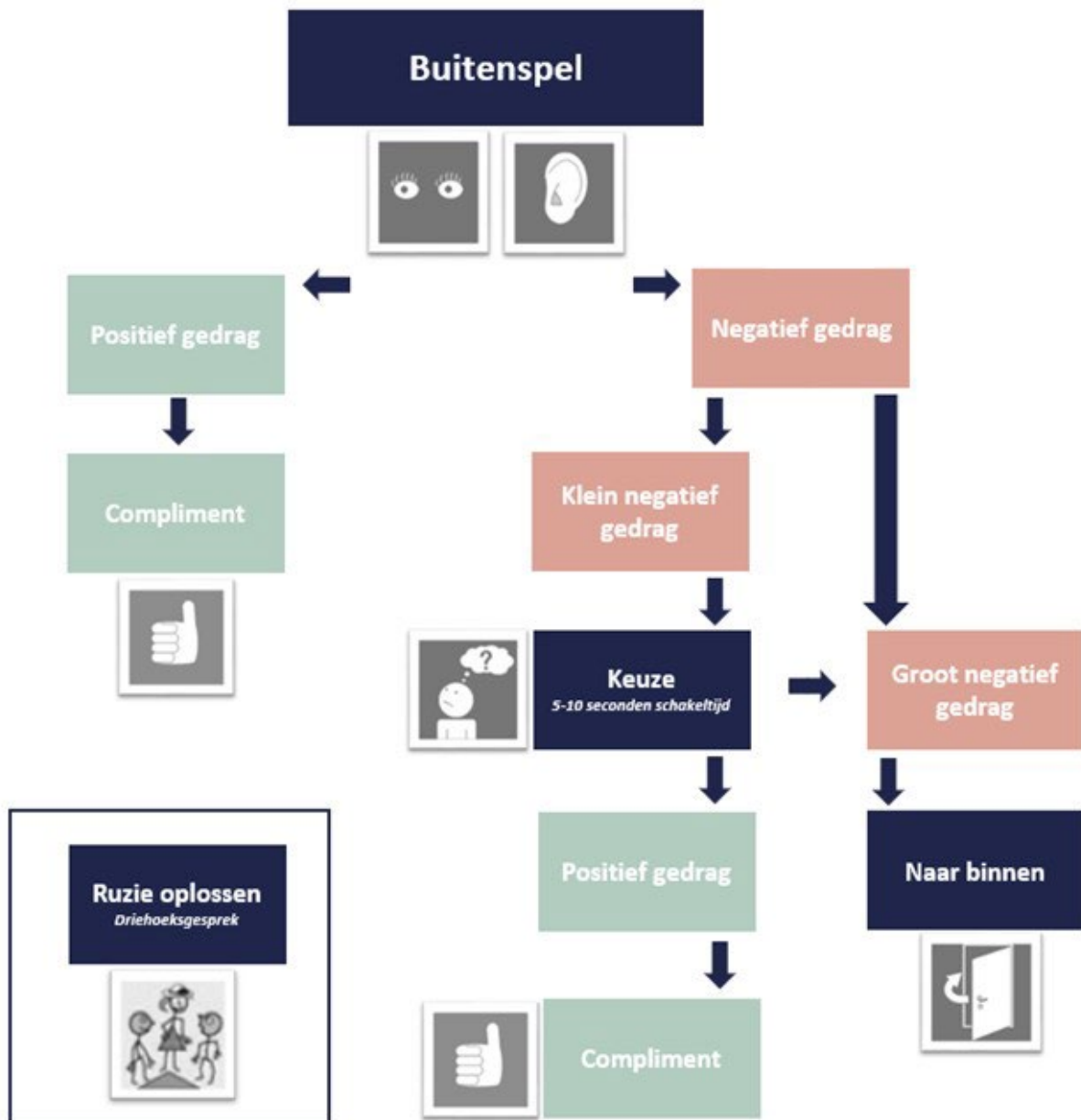
Verder hebben we specifieke afspraken omtrent het buitenspel:

 We blijven van elkaar af, waarbij stoeien dus niet mag.

 We lossen het zélf op en zeggen op tijd stop.

 We lopen niet weg, anders is het pech.

Naast bovenstaande afspraken, hanteren de leerkrachten de volgende reactieprocedure wanneer de kinderen buiten spelen:

Kwink

Om sociaal competent gedrag te laten zien heb je sociale vaardigheden nodig. Onze sociaal-emotionele methode Kwink richt zich hierop. Kwink is een preventieve methode die gebaseerd is op vijf essentiële sociaal-emotionele competenties. Deze zijn vertaald naar gewenst leerlinggedrag. De kennis, vaardigheden of attitudes die horen bij dit gewenste gedrag worden verworven tijdens de lessen. Hierdoor zullen kinderen sociaal competent worden. Door aan te sluiten bij de groepsfasen en gestructureerd te werken aan een rijke emotiewoordschat zal een positieve groep ontstaan.

Kortom, Kwink:

- Voorkomt storend gedrag en pesten.
- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak.
- Zorgt voor een sociaal veilige groep.
- Verhoogt de leeropbrengsten.
- Werkt met vijf bewezen gedragscompetenties.

Digikeuzebord

Groep 1 en 2: Digikeuzebord

Digikeuzebord is een praktisch hulpmiddel voor het gestructureerd observeren en registreren van de ontwikkeling van jonge kinderen (van 3 t/m 6 jaar) uit groep 1 en 2 van de basisschool. De kinderen worden met behulp van ontwikkelingsdoelen geobserveerd. Ook het sociaal-emotionele aspect komt hierbij aan bod. De ontwikkelingsdomeinen die geobserveerd en geregistreerd worden zijn: zelfbeeld, sociaal gedrag, zelfstandigheid en werkhouding en concentratie.

Leerling in Beeld

Groep 3 t/m 8: Leerling in Beeld: Sociaal-emotioneel functioneren

In de groepen 3 t/m 8 brengen we het sociaal-emotioneel functioneren in kaart m.b.v. het instrument Leerling in Beeld. Medio november vullen de leerkrachten de leerkrachtvragenlijst in. De kinderen uit groep 5 t/m 8 vullen dan ook een leerlingvragenlijst in. Samen met de eigen observaties van de leerkracht en informatie uit de methode Kwink geven de resultaten handvatten voor het stellen van doelen en het eventueel aanpassen van het onderwijsaanbod.

De uitkomsten van de vragenlijsten worden in overleg met de intern begeleider tijdens een groepsbespreking geanalyseerd en besproken. Indien nodig wordt voor de groep en/of een individuele leerling een plan van aanpak gemaakt.

De volgende categorieën worden in kaart gebracht met het instrument sociaal-emotioneel functioneren:

Leerlingvragenlijst	Leerkrachtvragenlijst
Veilige leeromgeving	
Sociaal zelfbeeld	
Cognitief zelfbeeld	
Schoolbeleving	
Gevoel van sociale veiligheid	
Pro-sociaal gedrag	Pro-sociaal gedrag
Afwezigheid pestgedrag	Afwezigheid pestgedrag
Gedrag tijdens de les	Gedrag tijdens de les
	Zelfvertrouwen

Hoofdstuk 2 Pestprotocol

Plagen of pesten

'Pesten is het herhaaldelijk fysiek en mentaal geweld gebruiken, tegen een persoon die ondergeschikt is aan de pester, waarbij het doel van de pester is de ondergeschikte persoon fysiek of mentaal pijn te doen.' (Stichting School & Veiligheid)

Pesten gebeurt vaak in een specifieke groepscontext, die zich kenmerkt door een onveilige en negatieve basissfeer in de groep.

Pesten verschilt daarmee duidelijk van plagen en ruzie:

- Bij plagen is het gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is geen duidelijke machtsongelijkheid aanwezig. Leerlingen sluiten elkaar niet buiten en het is vaak de bedoeling om elkaar aan het lachen te maken.
- Bij ruzie hebben leerlingen een conflict met elkaar. Ze wisselen over en weer argumenten uit op een emotioneel (boze) manier. Beide leerlingen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan waardoor er geen machtsongelijkheid is. Een ruzie leggen leerlingen meestal weer bij.

Rollen bij pesten

Doordat pesten een groepsproces is zijn betrokkenen niet alleen daders en/of slachtoffers. Meerdere kinderen in een groep dragen bij aan het in stand houden of toenemen van het pestgedrag. Er zijn zes rollen die kinderen kunnen aannemen in pestsituaties:

1. *Het slachtoffer*: het kind dat gepest wordt.
2. *De pester*: het kind dat pest.
3. *Assistent van de pester*: kinderen die horen bij de pester. Zij kunnen ook meedoen aan het pestgedrag.
4. *Bekrachtiger van de pester*: zij geven positieve feedback aan de pester en bekrachtigen zijn gedrag, waardoor de pester zal doorgaan met het pestgedrag.
5. *Buitenstaander*: zij houden zich buiten de pestsituaties. Zij willen er niet bij betrokken raken.
6. *Verdediger van het slachtoffer*: zij kiezen de kant van het slachtoffer. Zij troosten en steunen het slachtoffer.

Rollen bij pesten zijn vaak dynamisch. Kinderen kunnen ook wisselen van rol. Om pesten aan te kunnen pakken is het belangrijk om te weten hoe het groepsproces werkt en welke kinderen in de klas welke rol hebben. Het is de taak van de leerkracht om te weten hoe het groepsproces in zijn/haar klas werkt.

Signaleren van pestgedrag

Het is van belang kinderen die pesten of gepest worden tijdig te signaleren. Dit is echter niet altijd eenvoudig omdat het zich afspeelt binnen een groepsproces waar de leerkracht zelf deel van uitmaakt. Daarnaast gebeurt pesten vaak stiekem waardoor de leerkracht niet alles kan waarnemen. Wel vinden wij dat iedere melding van pestgedrag serieus genomen dient te worden, te worden onderzocht door de leerkracht en besproken te worden met de intern begeleider.

De volgende informatiebronnen gebruiken wij om pesten te signaleren:

- Individuele gesprekken met leerlingen.
- Gesprekken met ouders en de intern begeleider.
- Observaties van leerkrachten (o.a. tijdens het buitenspelen of tijdens de lessen van Kwink).
- Het observatie-instrument sociaal-emotioneel functioneren van Leerling in Beeld.

Preventieve aanpak

Ons eerste doel is het voorkomen van pestgedrag. De volgende preventieve maatregelen zijn hierop gericht:

- *Schoolafspraken*: we hanteren de vier schoolafspraken waar iedereen zich aan dient te houden in en rondom de school. Deze schoolafspraken hangen zichtbaar in de school en in de klassen. Tijdens de Gouden Weken wordt er extra aandacht besteed aan deze afspraken.
- *Groepsafspraken*: tijdens de Gouden Weken maakt de leerkracht met de groep afspraken over de omgang met elkaar. Deze afspraken hangen zichtbaar in de groep en zijn ondertekent door alle leerlingen.
- *Gouden Weken*: de eerste zes weken van het schooljaar staan in het teken van de zogenoemde Gouden Weken. Deze weken zijn cruciaal voor het creëren van een fijne sfeer in de groep. Er wordt actief gewerkt aan een positieve groepsvorming.
- *Zilveren Weken*: de eerste twee weken na de kerstvakantie noemen we ook wel de zilveren weken. De zilveren weken zijn een tweede, belangrijke periode voor groepsvorming. Tijdens deze weken staan we opnieuw extra stil bij de sfeer in de groep.
- *Kwink*: methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling.

Curatieve aanpak

Op het moment dat pestgedrag wordt gesignaleerd worden de onderstaande stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht het pestgedrag zo snel mogelijk te laten afnemen.

Stap 1

Er wordt apart gesproken met de gepeste en pester. Tijdens het gesprek wordt al naar mogelijke oplossingen gezocht. Het gesprek wordt genoteerd in Parnassys.

De intern begeleider wordt geïnformeerd over het pestgedrag en er wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit plan van aanpak wordt opgeslagen in Parnassys in de groepsmap.

Stap 2

Ouders van zowel de pester als gepeste worden geïnformeerd over het pesten en het plan van aanpak middels een oudergesprek. Deze gesprekken worden genoteerd in Parnassys bij de desbetreffende leerlingen.

Stap 3

De directie en teamleden worden geïnformeerd over het pestgedrag en er vindt uitwisseling plaats over het plan van aanpak.

Stap 4

De leerkracht houdt 'een vinger aan de pols' door wekelijks korte gesprekken te voeren met zowel de gepeste als de pester. Ouders worden op de hoogte gehouden van de voortgang middels een bericht via Parro, dit is niet wekelijks nodig. De leerkracht houdt de intern begeleider op de hoogte van de voortgang. De voortgang wordt in het plan van aanpak in Parnassys gemonitord.

Stap 5

Het lesprogramma in de klas wordt aangepast en er wordt meer aandacht besteed aan groepsvormende activiteiten. Hierbij is het van belang dat de veiligheid van de gepeste voorop gesteld wordt.

Stap 6

Na een periode van een x aantal weken, wordt de aanpak geëvalueerd middels een vervolgesprek met de pester en gepeste en een bericht via Parro naar de ouders. Dit alles wordt genoteerd in het plan van aanpak in Parnassys. Het spreken met de pester en gepeste en de communicatie met ouders en collega's is belangrijk in het handelen van leerkrachten voor een effectieve aanpak van pesten.

De intern begeleider geldt als aanspreekpunt voor de leerkrachten wat betreft het handelen en de aanpak in de klas. De leerkracht zorgt ervoor dat de intern begeleider op de hoogte blijft van de stand van zaken.

Digitaal pesten

Eerder heeft u al kunnen lezen wat onder pesten wordt verstaan. Dit kan ook gelinkt worden aan online pesten. Ook bij online pesten is sprake van een machtsongelijkheid en hebben de daders de intentie het slachtoffer te kwetsen. Bij online pesten gaat het om onder meer buitensluiten op sociale media, bedreigen, afpersen, nep-accounts maken en het verspreiden van ongewenst beeldmateriaal. Voor de pester is deze vorm van pesten veiliger. Hij of zij heeft minder kans op afkeuring van de groep of blijft anoniem.

Online pesten kan moeilijk te signaleren zijn. Dit omdat het veelal achter 'schermen' en thuis plaats vindt. Het is daarom van belang dat ouders thuis controle hebben over het internetgedrag van hun kind en op de hoogte zijn wat hun kind op het internet doet. Een goede afstemming tussen school en thuis is daarom van belang zodat het online pesten aangepakt kan worden.

Op de Sterjasmijn proberen wij online pesten op de volgende manieren aan te pakken en te voorkomen:

- De groepen 5 t/m 8 volgen het project Mediawijsheid.
- Er zijn regels opgesteld voor het gebruik van internet door kinderen.
- Antipestfilter: op alle Chromebooks is een antipestfilter aanwezig. School wordt door het ICT team van Verdi bericht als er online berichten worden geplaatst die kwetsend van aard zijn.
- Door middel van gerichte opdrachten proberen wij te voorkomen dat kinderen op ongewenste sites en/of e-mail programma's terecht komen.
- Binnen de school en op het terrein van de school is het gebruik van mobiele telefoons onder schooltijd door de leerlingen niet toegestaan. Alleen met toestemming van de schoolleiding kan op deze regel in incidentele gevallen een uitzondering worden gemaakt.
- Het maken van foto's en filmpjes met een mobiele telefoon, ander device of middel is in principe niet toegestaan voor leerlingen. Soms is dit noodzakelijk of mag het wel voor schoolse opdrachten. Het is dan alleen toegestaan met toestemming van een leerkracht. Er worden dan altijd afspraken gemaakt over het gebruik. Dit gebeurt dan onder toezicht van de leerkracht en de leerkracht controleert wat er gefilmd is.

Wat kunt u van ons verwachten en wat verwachten wij van u?

Allereerst moet online pesten een gedeelde zorg zijn van school en ouders. Als wij merken dat bijvoorbeeld Whatsapp invloed heeft op de groep, dan besteden wij daar in de groep aandacht aan door het gesprek met kinderen aan te knopen. Wij adviseren de leerlingen daarnaast om het tegen een volwassene/leerkracht te zeggen als ze iets zien gebeuren op sociale media dat niet kan. Het is de verantwoordelijkheid van ouders dat zij eens in de zoveel tijd kijken op apps, de chatgeschiedenis downloaden, etc. Als school zijn wij niet degene die uw zoon/dochter aan moeten spreken op het online gedrag, behalve als dit gedrag op school vertoond wordt. Tevens is het belangrijk dat u met uw zoon/dochter over online gedrag praat.

Doordat zowel school als u het gesprek aan gaat met de kinderen hopen wij online pestgedrag te voorkomen.

Tips voor kinderen

- Meld vervelende, digitale berichten (via WhatsApp, Sociale Media, etc.) altijd aan een volwassene, bijvoorbeeld je vader, moeder of leerkracht.
- Bewaar alle vervelende digitale berichten waar kan. Maak een screenshot (of foto) van vervelende berichten als bewijs.
- Geef nooit zomaar privé-gegevens aan een ander, zoals je naam, adres, telefoonnummer, naam of adres van de school, sportclub, e.d. Overleg altijd eerst met je ouders.
- Meld bedreigingen bij je ouders.

- Ook bij de contactpersoon op school kun je je verhaal kwijt.
- Blokkeer personen die vervelend doen.
- Gebruik alleen je voornaam. Geef anderen geen persoonlijke gegevens van jezelf of van bekenden van jou.
- Vertel het meteen aan je ouders als je op internet vervelende informatie tegenkomt.
- Geef nooit toestemming aan iemand die je op internet ben tegengekomen, je in het echt te ontmoeten.
- Stuur "Internet-personen" geen foto's van jezelf toe, voordat je dat met je ouders hebt besproken.
- Reageer niet op gemene, valse, vervelende berichten. Als het heel gemene dingen zijn, waarschuw dan meteen je ouders die contact kunnen opnemen met de politie.

Hoofdstuk 3 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Definitie kindermishandeling, afkomstig Advies en meldpunt Kindermishandeling: Elke vorm van voor de minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een afhankelijkheidsrelatie staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen.

Kindermishandeling buiten school komt te vaak voor. School is bij uitstek een plaats waar (een vermoeden van) kindermishandeling gesignaleerd kan worden. In de praktijk blijkt dat het omgaan met signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling onzekerheid teweegbrengt. De taak van de school met betrekking tot kindermishandeling is het signaleren en het aankaarten ervan bij de verantwoordelijke instanties. Dat doen we volgens onderstaande stappen. De school is niet verantwoordelijk voor de verandering van de situatie of voor de hulpverlening.

Meldcode

Als school kunnen we te maken krijgen met slachtoffers van huiselijk geweld of kindermishandeling. Dat brengt altijd schrik en zorg met zich mee. Daarom is de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' ontwikkeld. Beroepskrachten zijn verplicht deze meldcode te gebruiken bij signalen van geweld. Deze meldcode beschrijft in 5 stappen wat we moeten doen bij vermoedens van geweld:

Stap 1: in kaart brengen van signalen.

Stap 2: overleggen met een collega en of de aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling van de school en eventueel raadplegen van het Advies- en Meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (www.vooreenveiligthuis.nl)

Stap 3: gesprek met de betrokken ouders.

Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling.

Stap 5: beslissen: hulp organiseren of melden.

Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties. Die verplichting bestaat niet bij een meldcode. De beslissing om vermoedens van huiselijk geweld wel of niet te melden, neemt de school. Het stappenplan van de meldcode biedt ons houvast bij die afweging.

Hoofdstuk 4 Vertrouwenspersoon/ contactpersoon van school

Een vertrouwenspersoon of contactpersoon (dit is hetzelfde) is iemand die verbonden is met school, bij wie je met **vertrouwelijke zaken en persoonlijke problemen** (met betrekking tot schoolse zaken) terecht kan. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met **seksuele intimidatie of pesten**.

De vertrouwenspersoon vangt de betreffende persoon op. Hij/zij heeft ook een **preventieve functie** in het voorkomen van problemen. De vertrouwenspersoon **garandeert vertrouwelijkheid**. Maar aan de andere kant heeft hij/zij een **meldplicht** als er strafbare feiten aan het licht komen.

Voor leerlingen

Wanneer leerlingen willen praten over moeilijke situaties waar ze op school of thuis last van hebben kunnen zij in eerste instantie terecht bij de groepsleerkracht, de intern begeleider of de directie. Wanneer situaties gevoelig liggen en de leerling deze graag met iemand anders wil bespreken dan kan hij/zij hiermee ook terecht bij de vertrouwenspersoon van onze school. De vertrouwenspersoon luistert, geeft advies en probeert samen met de leerling tot een oplossing te komen. Wanneer de vertrouwenspersoon en de leerling niet samen tot een oplossing kunnen komen, kan in overleg worden besloten om andere personen in te schakelen.

Voor ouders

Ouders kunnen altijd een gesprek aanvragen bij de leerkracht van hun kind, de intern begeleider of de directie. Soms zijn er situaties waarbij ouders het prettiger vinden om met iemand anders een vertrouwelijk gesprek op school te hebben. Het is dan mogelijk om een afspraak te maken met een vertrouwenspersoon. Samen wordt dan besproken wat de rol van de vertrouwenspersoon kan zijn in de kwestie en wat ouders van de vertrouwenspersoon mogen verwachten. In overleg kan er besloten worden eventuele andere personen in te schakelen.

De vertrouwenspersoon/contactpersoon van Basisschool de Sterjasmijn is: [Liza van Rooij](#).

Hoofdstuk 5 Hulp voor jeugd en gezin vanuit gemeente Meierijstad

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg. In Meierijstad is Jeugdzorg toebedeeld aan het Sociaal Team waar Consulente Jeugd werken. Een Consulente Jeugd heeft ervaring met: opvoeden en opgroeien, verstandelijke en lichamelijke beperkingen, psychische problematiek, lichamelijk en emotionele gezondheid, (school)maatschappelijk werk en veiligheid. Een Consulente Jeugd kan ondersteuning en begeleiding bieden aan kinderen/jongeren van 0 tot 23 jaar en hun ouders. Daarbij wordt altijd gekeken naar het hele gezin. Als het nodig is wordt er hulp geboden aan meerdere gezinsleden. Dit gaat natuurlijk altijd in overleg met het gezin zelf. Als er al hulpverleners in het gezin komen, werkt de Consulente Jeugd daar ook mee samen. Ook zal er met u gekeken worden of iemand in uw eigen omgeving extra steun/hulp kan geven. Als hulp door de Consulente Jeugd niet voldoende is, kan deze u ook doorverwijzen naar specialistische hulp. Het is belangrijk dat inwoners van Meierijstad de Consulente Jeugd weten te vinden. Daarom heeft iedere school een eigen Consulente Jeugd. Deze Consulente Jeugd heeft regelmatig overleg met school en kan benaderd worden als school of ouders vragen hebben of denken dat er misschien hulp nodig is. Vaak starten we dan met een gezamenlijk gesprek op school, afhankelijk van de vraag en daarna kijken we wat er verder nodig is.

Als ouders zelf een vraag hebben voor een Consulente Jeugd dan kunnen zij contact opnemen met het Centrum voor Jeugd en Gezin Meierijstad (CJG). De medewerkers van het CJG werken laagdrempelig en preventief en denken graag mee met de hulpvraag. Mocht het nodig zijn, zal het CJG de hulpvraag doorzetten naar het Sociaal Team. In het Sociaal Team werken Consulente Jeugd, bevoegd om zo nodig door te verwijzen naar specialistische hulp.

Het CJG is bereikbaar via de gemeente 0413-381000 (maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 12.00 uur) of via e-mail cjg@meierijstad.nl. Website: www.cjgmeierijstad.nl